A magyarsárosi Szabó Anna, valamint a Szatmárnémetiből áttelepült Székely Zsolt és Cziple Günther megszerette a bánsági várost

SZUCHER ZSUZSANNA

teadélutánra vezethető vissza, amikor a társaság egyik tagja egy szöveggyűjteményt talált az irodai szekrény mélyében. Nem sokkal később egy szolnoki citerás kar volt az egyház meghívottja, fellépésük után pedig a magyarországiak arra biztatták vendéglátóikat, hogy próbálkozzanak ők is.

Cziple Günther is Szatmárról érkezett a bánsági ipari városba, de annak már idestova három évtizede. Ide szólt a mérnöki kinevezése, amit 1987-ben egy kisebbséginek lehetetlen lett volna fölülírni. Szabó Annát és férjét szintén a szocializmus vetette a Berzava partjára. Mindketten Maros megyéből származnak, színmagyar falvakban nőttek fel: az asszony Magyarsároson, a férfi Ravában. Időközben elváltak, lányuk Németországban telepedett le, de Szabóné semmi pénzért nem hagyná el Resicát, annyira megszerette a várost és a közösséget. A helyi magyarok „kataszterét” vizsgálva hamar kiderül, hogy a legtöbbjük Erdély más szögleteiből származik. Nem is tagadják: 1989 előtt a lakás, a munkalehetőség és a méltányos fizetés vonzotta az ország nyugati szegletébe. „Ez a sokszínűség a hagyományok hiányában és a kapcsolatok lazaságában mutatkozik a leginkább. Az itteni magyarok zömét nem érdekli a másiknak a sorsa, élete, de a közösségi programokba sem kapcsolódnak be egykönnyen. Sokan csak a magyar adók nézésében és az anyaországba való átruccanásokban élik ki magyarságukat” – véli Cziple, amikor a resicai magyarokra mint közösségre terelődik a szó.

Egy „elrománosított” RMDSZ-gyűlés következményei

Összetartó közösségről már csak azért sem lehet beszélni, mert számos RMDSZ-tagban mély sebet hagyott a 2010-es közgyűlés. Akkor a Megyaszszai Attila köré csoportosuló magyarok arra a következtetésre jutottak, hogy tisztes úton képtelenség leváltani az akkori megyei elnököt, Bálint Mihályt. A Krassó-Szörény megyei magyarság teljes leépülésétől a govondári anyanyelvű óvodák és az elemi oktatás felszámolásáig, a gondolkodó és tenni akaró személyek félreállításától a román szavazók beszervezésével elcsalt választásokig sok mindent róttak a közelmúltban elhunyt RMDSZ-vezető számlájára. A központi vezetés nemcsak hogy szárnya alá vette a regnáló elnököt, de a következő évben Ezüstfenyő díjjal tüntette ki.

» Összetartó közösségről már csak azért sem lehet beszélni, mert számos RMDSZ-tagban mély sebet hagyott a 2010-es közgyűlés.

Rácz Virág Vilma bő fél évtizedig töltötte be a helyi RMDSZ-elnöki tisztséget. Aztán egy szép napon megelégelte, és lemondott. Sírt a lelke, hiszen úgy érezte, addigi munkája kártyavárként dől össze. Cziple Günther is azok közt van, akik előtt becsukódott a „tulipános láda”. Most is keserű szájízzel emlékszik arra a gyermektáborra, amelyet a Szemenik-hegység festői környezetében, a ferencfalvi tó partján 2007-ben szervezett. „Az irodából felszóltak, hogy a táborba ellátogatnak az RMDSZ Bukarestből és Kolozsvárról érkező fejesei, készüljünk fel, fogadjuk őket méltóképpen, és lássuk vendégül egy-két napig. Jöjjenek, mondtam, szívesen látjuk, de ha maradnak, fizessenek. Én nem tudom a gyermekek pénzéből napokig etetni-itatni-altatni őket!” – idézi fel a szakításhoz vezető okot Rácz Virág Vilma bólogatásai közepette az építészmérnök-közgazdász. A volt elnök asszonyt is megbotránkoztatta a felsőbb vezetés ukáza. Mint mondja, egy-egy RMDSZ-csúcsvezető bankszámlája vastagabb, mint a táborban részt vevő harmincöt-negyven Krassó-Szörény megyei magyar gyermek szüleinek az összvagyona.

Kun László, az RMDSZ-közeli Platanus Kulturális Egyesület vezetője másként látja a dolgokat. Szerinte a református pap az, aki a vitát gerjesztette. Mert hát hol írja, hogy románokat nem lehet felvenni az RMDSZ-be? Mint ahogy azt sem, hogy aki ma tagságot szerzett, holnap ne szavazzon. Ilyen körülmények közt, közel egy évtized elteltével a 2010-es tisztújítás után, van-e esély a béke megkötésére? „Rajtam nem fog múlni, hiszen eddig is próbáltam közvetíteni” – állítja az ideiglenesen Bálint helyébe lépett Kun.

Építkező magyarság

A resicabányai magyaroknak valamiféleképpen tovább kellett és kell lépniük: mind az ominózus választáson, mind pedig az RMDSZ-elnök hirtelen halálán. A kiábrándult magyarok nem álltak be más pártba, mert a lelkész szerint az még nagyobb megosztáshoz vezetett volna. Megyasszai újjáalakította a valamikori Templom és Iskola Szórványegyesületet, a parókián egy tíz-tizenöt fős, többnyire vegyes házasságból származó gyermekből álló csoporttal megnyitotta a meghosszabbított programú anyanyelvű óvodát, pedagógusokat hozott és alkalmazott, telket vásárolt, és játszóteret készül építeni. Megyeszerte beindult a Petőfi-program, és lépcsőházról lépcsőházra próbálják feltérképezni a környékbeli városok, Nándorhegy, Boksánybánya, Oravicabánya, Aninabánya, Újmoldova magyarságát. Ébresztő néven havilapot adnak ki, bekapcsolódnak a Bánsági Magyar Napok rendezésébe, ismét hívogatni kezdték a városba a temesvári színházat, a gyermekeket téli nyelvápoló táborba küldik, magyar bálokat szerveznek. Ezzel párhuzamosan a Platanus is szervezi a maga hagyományőrző tevékenységeit, támogatja a daloskört és a római katolikus plébános vezette kórust. A nagy gond csupán az, hogy sem az egyik, sem a másik oldalon nem bukkan fel az utánpótlást jelentő fiatalság. És ez egy olyan megállapítás, amelyben mindkét fél képes egyetérteni.

» Megyeszerte beindult a Petőfi-program, és lépcsőházról lépcsőházra próbálják feltérképezni a környékbeli városok, Nándorhegy, Boksánybánya, Oravicabánya, Aninabánya, Újmoldova magyarságát.

A város büszkeségei, a parkban kiállított, egykoron itt gyártott gőzmozdonyok

SZUCHER ZSUZSANNA

Sötét kilátások. Az a legnagyobb gond, hogy hiányzik az utánpótlást jelentő fiatalság

RESICABÁNYA POLGÁRMESTERI HIVATALA